

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 47 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2022/2023

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST A 1

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh**.

Na vypracovanie testu máte **60 minút**.

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšte rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkčene, dĺžne a bodky. Číslovky vypíšte slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

1. K slovu *svetlý* napíšte slovo:
a) s podobným významom
b) s opačným významom
2. Ktorá z možností **neobsahuje** slová rovnakého jazykového štýlu?
A) objednávka, zabezpečiť, organizácia, termín
B) fáro, profák, šuter, deják
C) muška, luna, amor, epika
D) fonetika, aritmetika, realizmus, optický
3. Slová *obrázky*, *pomyslela*, *rozpálená* vznikli
A) skladaním
B) odvodzovaním
C) spájaním
D) prekladaním
4. Dajte slová do uvedených **pádov**:
a) jar (inštrumentál jednotného čísla)
b) zub (genitív množného čísla)
c) líce (datív množného čísla)
d) dedko (lokál jednotného čísla)
5. Utvorte **rozkazovací spôsob** v jednotnom čísle/singulári od slovies:
a) byť
b) rozdeliť
c) ísť
d) natrieť

Ukážka č. 1

Svet nemôže žiť bez nehy,
a preto zrodili sa vtáky
(1) tráva lezie na brehy
(2) v žite svietia slepé maky
a kade ideš (3) chrobáčik
pod nohu tvoju núka sa;
šliapni: nič nikde, ani vzlyk;
nešliapni: (4) zaspieva ti krása!

6. Pomenujte podčiarknuté **umelecké prostriedky** z ukážky č. 1:

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)

7. Určte **druh rýmu** v ukážke č. 1.

8. Slovo **pobehovať** obsahuje:
- A) 2 obojaké spoluhlásky, 2 tvrdé spoluhlásky, 1 mäkkú spoluhlásku
 - B) 4 obojaké spoluhlásky, žiadnu tvrdú spoluhlásku, 1 mäkkú spoluhlásku
 - C) 3 obojaké spoluhlásky, 1 tvrdú spoluhlásku, 1 mäkkú spoluhlásku
 - D) 2 obojaké spoluhlásky, 1 tvrdú spoluhlásku, 1 mäkkú spoluhlásku
9. *Suseda vyhrešila chlapca.* Ktoré **gramatické kategórie** zodpovedajú slovesu v uvedenej vete?
- A) 2.osoba, singulár, prítomný čas, oznamovací spôsob, činný rod, dokovaný vid
 - B) 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, činný rod, dokonavý vid
 - C) 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, činný rod, nedokonavý vid
 - D) 2.osoba, plurál, prítomný čas, oznamovací spôsob, činný rod, nedokovaný vid
10. V ktorej z možností sú všetky **žánre** epické?
- A) divadelná hra, bájka, porekadlo
 - B) balada, román, poviedka
 - C) óda, príslovie, komédia
 - D) riekanka, povest', tragédia
11. V ktorej z možností **nevznikli** všetky slová rovnakým spôsobom?
- A) výplata, príprava, zákop
 - B) spisovateľ, hodinár, chrústik
 - C) pradedo, podpredseda, detský
 - D) štyristo, krutovláda, vodoliečba
12. Vyberte **prirad'ovacie súvetie**:
- A) Jozef posunkom naznačil, aby mlčala.
 - B) Adelka sa skrývala za babičkine sukne, keď videla šoféra.
 - C) Alebo poblúdil, alebo sa mu niečo prihodilo
 - D) Učiteľ povedal, že nepríde.
13. Utvorte **vzt'ahové** prídavné mená:
- a) drevo
 - b) rieka
 - c) sklo
 - d) zrkadlo
14. Krátky epický príbeh, ktorý má neočakávaný záver s humorným vyznením, má vtip a nečakanú pointu je:
- A) epitaf
 - B) epigram
 - C) detektívka
 - D) anekdota

Ukážka č. 2

Oko je zložené z očnej gule a z prídavných orgánov (mihalnice, slzné orgány, okohybné svaly). Očná guľa – *bulbus oculi* umožňuje vnímať nielen svetlo a farby, ale aj tvar, pohyb a priestorové rozloženie predmetu. Je uložená v očnici tvárovej časti lebky. Kostená očnica je tvorená spolu siedmimi, navzájom susediacimi lebečnými kosťami. Očnica má niekoľko otvorov vzadu a naspodku, ktorými vedú nervy a cievy. Má **približne** guľovitý tvar a ovláda ju 6 okohybných svalov.

15. Zarad'te ukážku č. 2 do príslušného **jazykového štýlu**.
16. Uved'te, akým **slovotvorným postupom** vzniklo slovo *okohybné*.
17. Akým **slovným druhom** je zvýraznené slovo v ukážke č. 2?
18. Vypíšte **prisudzovací sklad** z prvej vety ukážky č. 2.
19. Uved'te, do akej skupiny slov zarad'ujeme spojenie *bulbus oculi* z hľadiska **slovnej zásoby**?
20. Z ukážky č. 3 vypíšte jedno plnovýznamové slovo ženského rodu, v ktorom dochádza k **spodobovaniu**.
21. Nájdite, ktoré slovo má iný počet hlások ako ostatné?
A) nachádzal
B) podzemný
C) kamenný
D) neochotne
22. Vypíšte **pomnožné podstatné mená ženského rodu**: *narodeniny, okuliare, kúpele, Vrútky, vrkoče, Kral'ovany*
23. Utvorte **záporný tvar** slovesa *byť* v 2. osobe plurálu prítomného času

Ukážka č. 3

Na strmej stráni sa páslo veľké stádo oviec. Zrazu na oblohe zakrúžil obrovský orol, zniesol sa nad stádo a uchytil si z neho malého barančeka. Havran, čo sedel **obďaleč**, tiež dostal chuť na baraninu, hoci silou sa orlovi nemohol merať. Orol si odniesol malé baranča, ale havran len s úľubou hľadel na statného barana a predstavoval si chutné sústo. Lenže baran nie je kus syra. Je ťažký a má hustú srst', čo ho chráni pred nepriazňou počasia. Havran natešený na chutné mäsko zaútočil na barana. Ten bol príťažký, vzlietnuť s ním nedokázal. Keď pochopil havran svoj omyl, chcel sa dať na ústup, ale pazúry sa mu zamotali do baranej srsti, a tak zostal pripútaný ku svojej koristi a sám sa stal korisťou.

24. Ktorá výpoveď **je pointou** textu z ukážky č. 3?
A) Orol a havran žijú v prírode v symbióze, ku koristi sú obaja nemilosrdní.
B) Orol je múdrejší ako havran, preto slúži pre nás ako príklad.
C) Ľudia by nemali byť lakomí, treba sa uspokojiť so všetkým.
D) Konaj vždy primerane svojim schopnostiam.

25. Určte **vetný člen** podčiarknutého slova vo vete: *Lenže baran nie je kus syra.*

26. Ktorá z možností pomenúva **mimojazykovú komunikáciu**?

- A) list, pohľadnica, gesto
- B) inzerát, vizitka, pozvánka
- C) postoj, mimika, gestika
- D) príslovie, mimika, prirovnanie

27. Určte, ktoré slovo **je nespisovné**:

- A) múčnikov
- B) pochúťkou
- C) pomazánok
- D) potravou

28. Určte, v ktorej z možností sú všetky **číslovky správne** napísané:

- A) dvadsať, tridsať, päťdesiat
- B) dvadsať, tridsať, päťdesiat
- C) dvadcať, tridcať, pädesiat
- D) dvacať, tricať, päťdesiat

29. Čo znamená nasledujúci výrok: *Martin si stál za svojím slovom.*

- A) Martin rozprával iba to, čo vedel.
- B) Martin sa postavil vždy za toho, komu dôveroval.
- C) Čo Martin povedal, to aj vykonal.
- D) Čo Martin vykonal, s tým boli všetci spokojní.

30. Vyberte možnosť, v ktorej sa nachádza **nesklonné** podstatné meno:

- A) múzeum
- B) skóre
- C) more
- D) kino

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 47 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2022/2023

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST A 2

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh**.

Na vypracovanie testu máte **60 minút**.

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšte rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkkene, dĺžne a bodky. Číslovky vypíšte slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

Chlapci padli z višne, dievčatá z jahody

Matikár nás vyhnal von, hodil nám tenisovú loptičku, vraj zabavte sa. Baby navrhli vybíjanú a navyše - ľavou rukou. Všetko bolo fajn, kým z budovy nevybehli chalani. Nechtiac som Števa trafila rovno do čela. Nasledovala naháňačka s ohadzovačkou, a keďže lopta bola len jedna, hádzali sme všetkým, čo nám prišlo pod ruku. Uprostred šialenstva som si uvedomila, že niečo nie je v poriadku. Zastala som, lebo ma to zarazilo. Vtom tresk, dostala som loptičkou do hlavy.

Rýchlo som zdvíhala loptu a telom mi prebehol mráz. Spred plotu vyskočil pes a v okamihu sa ku mne rozbehol. Od strachu som zdrevenela.

(Zdroj: Futová, G., Brat, R. : Chlapci spadli z višne a dievčatá z jahody, 2010, upravené)

1. Hrdinka príbehu zostala počas naháňačky s ohadzovačkou, pretože
 - A) sa zľakla pobejúceho psa
 - B) ju prekvapilo zlé tušenie
 - C) dostala loptičkou do hlavy
 - D) spred plotu vyskočil pes
2. Ktorý **slohový postup** prevláda v ukážke č. 1?
 - A) opisný
 - B) výkladový
 - C) rozprávací
 - D) informačný
3. Vypíšte z druhého odseku ukážky č.1 **vokalizovanú predložku**.
4. V ktorej možnosti sú všetky slová **napísané správne**?
 - A) tri susedove psy
 - B) traja dobrí psy
 - C) tri chlpaté psi
 - D) traja hladný psi
5. Vymenujte **literárne druhy**.
6. Zaraďte ukážku č. 1 k príslušnej **literárnej forme**.
7. V ktorej z možností sa nachádza **veta s viacnásobným podmetom**?
 - A) V krásnom prostredí okolia zámku v Bojniciach sa nachádza ZOO, ktorá je najstaršou a najnavštevovanejšou zoologickou záhradou u nás.
 - B) K zaujímavostiam tejto ZOO sa zaraďuje aj pavilón opíc, pavilón slonov, akvárium a terárium.
 - C) Atrakciou ZOO Bojnice je aj deväťmetrová vyhliadková veža s možnosťou spustiť sa po šmýkačke rovno medzi antilopy, zebry a srnky.
 - D) V bojnickej ZOO nájdete najväčší počet zvierat, až 373 rôznych druhov vtákov, plazov a cicavcov.
8. Napíšte, podľa akých **vzorov** sa skloňujú cudzie slová akvárium a atrakcia?

9. Ktoré slovné spojenie **nie je** združeným pomenovaním?

- A) zoologická záhrada
- B) cestovný príkaz
- C) pokosená tráva
- D) vyhliadková veža

Ukážka č. 2

Na plote pristáva kondor! Keď pristáva kondor, čas sa spomalí. Zježený temný vták hlasno brzdí v hmatateľnom vzduchu. Keď sa pazúry položia na drôt, všetko zasiahne jediný ťažký tón. Potom pod krásnou váhou a silou dlho zuní pletivo.

A obrovské krídla sa pero za perom zasúvajú na lesklý chrbát. Sucho suchocú. Praskajú. Elektrina odlieta. Až sa v nehybnom tichu týči dokonalá silueta. Túto chvíľu nechcem zabudnúť.

(Zdroj: Zuzana Cigánová – Kúsok cesty okolo sveta)

10. Ktoré tvrdenie **vyplýva** z textu ukážky č. 2?

- A) Silueta kondora sa vznáša na oblohe.
- B) Pristávajúci vták zaťahuje ostré pazúry.
- C) Pri pristávaní prechádza vtákom elektrina.
- D) Pod ťarchou kondora drôty spievajú.

11. V ktorej z možností sú **vhodne nahradené** všetky vybrané významy podčiarknutých slov z textu ukážky č. 2? ťažký tón, lesklý chrbát, nehybné ticho

- A) váhavý tón, ligotavý chrbát, skamenené ticho
- B) mohutný tón, čierny chrbát, stĺpnuté ticho
- C) masívny tón, jagavý chrbát, zmeravené ticho
- D) hlboký tón, blyšťavý chrbát, desivé ticho

12. Ukážka č. 2 je

A) jednoduchý statický opis	B) odborný statický opis
C) dynamický umelecký opis	D) dynamický odborný opis

13. Aký typ vety podľa **obsahu** predstavuje zvýraznená veta v texte ukážky č. 2?

14. Koľko **súvetí** sa nachádza v ukážke č.2? Odpoveď napíšte slovom.

15. Ktoré vysvetlenie príslovia - *Čo si kto navaril, nech si aj zje* - **je správne**?

- A) Každý má znášať dôsledky svojich činov.
- B) Jedlo nech je iba ten, kto si ho pripravil.
- C) Nepatrí sa nikomu ujesť z jeho jedla.
- D) Kto nepracuje, nech nejde.

16. Určte **vetné členy** vo vete: *Túto chvíľu dnes nechcem zabudnúť*. Pri odpovedi dodržiavajte poradie slov.

17. V ktorej z možností **je správne** uvedená výslovnosť?

- A) vtág hlasno, všetko, ťašký, obrovské
- B) fták hlasno, fšetko, ťažký, obrouské
- C) fták hlasno, všetko, ťažký, obrovské
- D) ftág hlasno, fšetko, ťašký, obrouské

18. V ktorej z možností je správne charakterizovaný **literárny žáner/útvar**?
- A) Óda je epická báseň, ktorá vyniká nadnesenosťou a pátosom.
 - B) Balada má pochmúrny dej a končí sa víťazstvom dobra nad zlom.
 - C) Román zobrazuje široký okruh života, vystupuje v ňom veľa postáv.
 - D) V poviedke sa charaktery postavy v priebehu deja vyvíjajú a formujú.
19. Ktorý výraz je typický pre **umelecký text**?
- A) obhajovať myšlienky
 - B) malá veľká krajina
 - C) záštitu prevzali
 - D) prestížna súťaž
20. V ktorej z možností sú uvedené iba **neohybné slová**?
- A) potichu, včera, hej, večera
 - B) okolo, medza, možno, ani
 - C) vari, heš, napokon, vľavo
 - D) naspamäť, tebe, už, aj
21. Z uvedenej vety vypíšte slová, ktoré **sú napísané** s pravopisnou chybou:
Logicky teda Kysucké Nové mesto má záujem, aby si obe strany, teda aj producenti odpadov, aj ich likvidátori plnili svoje povinnosti.
22. V ktorej možnosti sa vyskytuje žáner, ktorý **nepatrí** do ľudovej slovesnosti?
- A) príslovie, poviedka
 - B) pranostika, rozprávka
 - C) balada, pieseň
 - D) riekanka, povesť
23. Určte **gramatické kategórie a vzor** podčiarknutého slova vo vete: *Prvé slovanské písmo zostavili solúnski bratia Konštantín a Metod.*
24. Určte druh **vety podľa členitosti**:
- a) Zrána býva hustá hmla.
 - b) Počas dňa sa veľmi ochladilo.
25. Určte **slovné druhy** vo vete: *Každý príde v kostýme zaujímavej postavy.*
26. **Vystupňujte** prídavné mená: mäkký, zaujímavý

Ukážka č. 3

Milan Rúfus: Pod'akovanie za lásku (úryvok)

Ako keby slnce zasvietilo na sneh –
všetko vo mne zjasnie,
tak mi vrúčne je.
Netušili by ste, ako mi je krásne,
keď sa na mňa ktosi s láskou usmeje.

Ako keby zohrial uzimenú bylku
teplý dotyk slnka v lesnom papradí –
tak mi je, keď hoci na **prchavú** chvíľku
láskavo ma ktosi rukou pohladí.

27. Akým **básnickým prostriedkom** sa začínajú obe strofy básne v ukážke č. 3?

- A) metaforou
- B) prirovnaním
- C) epitetom
- D) personifikáciou

28. V druhej strofe ukážkyč. 3 slovo *prchavú* môžeme **nahradiť** slovom

- A) krátku
- B) pŕhlivú
- C) pichľavú
- D) trpkú

29. Napíšte, k akému **druhu lyriky** zaradíme ukážku č. 3?

30. Určte **druh rýmu**, ktorý autor použil v 2. strofe ukážky č. 3 a napíšte jeho **schému**.

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 47 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2022/2023

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST B 1

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh**.

Na vypracovanie testu máte **60 minút**.

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšte rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkkene, dĺžne a bodky. Číslovky vypíšte slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Ukážka č. 1

Travertín je krásny, biely alebo hnedastý, hrubý, pórovitý kameň, trochu pripomína penu. Robia sa z neho obklady významných budov, sochári z neho tešú sochy, pomníky, nájdete ho na náhrobníkoch, na cintorínoch a podobne. Vzniká veľmi zaujímavým spôsobom. Horúca termálna voda rozpustí pod zemou vápencové kamene a rozpustené vynesie na povrch. Tam sa voda pomaly odparuje, vápenec zostáva a usadzuje sa v prameni podobne ako vodný kameň vo varnej kanvici či v kanvici na čaj. Travertín sa však neusadzuje vo vyumývanej kanvičke, ale vo voľnej prírode *na obrovských* plochách, kde sa povalujú všelijaké zaujímavé veci: listy, kamienky, kostičky, uhličky, kúsky **dreva**...

(zdroj: Pavel Dvořák: Lovci mamutov a tí druhí)

1. Ktoré tvrdenie **nevyplýva** z ukážky č. 1?

- A) Travertín má pórovitú štruktúru.
- B) Vápenec vzniká odparovaním vody obsahujúcej travertín.
- C) Travertín sa využíva aj v umeleckom priemysle.
- D) Usadzovanie vápenca v prameni pripomína usádzanie vodného kameňa vo varnej kanvici.

2. Ktorý **slohový postup** prevláda v ukážke č. 1?

- A) rozprávací slohový postup
- B) opisný slohový postup
- C) výkladový slohový postup
- D) informačný slohový postup

3. **Podčiarknutá veta** v ukážke č. 1 je:

- A) jednoduchá rozvitá veta
- B) jednoduchá veta s viacnásobným vetným členom
- C) jednoduché súvetie
- D) zložené súvetie

4. Vytvorte **skratku slova** - *a podobne*

5. **Dvojica** slov *náhrobník – pomník* sú:

- A) antonymá
- B) homonymá
- C) synonymá
- D) nie je medzi nimi žiadny vzťah

6. **Vystupňujte** prídavné meno *biely*.

7. Akým **vetným členom** je hrubo vyznačené slovo v ukážke č. 1?

8. **Neplnovýznamové** slovné druhy sa nachádzajú v možnosti:

- A) veľmi, kde, aký, popod
- B) podľa, aby, hlbšie, pri
- C) pred, alebo, kedy, zaiste
- D) krátko, tam, dnes, pretože

9. V slove, ktoré je napísané kurzívou v ukážke č. 1, určte všetky **gramatické kategórie** a **vzor**.

10. Aká literárna forma prislúcha ukážke č. 1?

- A) poézia
- B) dráma
- C) próza
- D) ani jedna z možností

Ukážka č. 2

Rada č. 2

Nikdy ho neberte medzi svojich kamarátov

Ja som to, **samozrejme**, urobil, pretože ma o to poprosili rodičia. Tak som chcel byť dobrým synom, aby som si potom večer mohol zahrať playko. Nikdy to nerobte! Chlapci sa s vami nebudú baviť, prípadne budú na vás pokrikovať hanebné označenia ako pestúnka, auperka a podobne. Dievčatami sa nedajte oklamať. Budú k vám milé, ale v skutočnosti im nejde o vás, ale o neho. Náš Fero prebudil materský cit, ktorý má vraj každá žena. Obskakovali okolo neho ako okolo maľovaného vajca a ten sa na nich usmieval a ukazoval im všetky grimasy, ktoré som ho naučil. Ale to už nikto nevidí, od koho sa všetko to dieťa naučilo! V konečnom dôsledku skončíte sami ako kôl v plote. Dobré vám radím, nenoste ho von, ani keď vás na kolenách budú prosiť! Koniec koncov, nikde nemáte istotu, že vám večer dovoľia hrať playko.

(zdroj: Katarína Švecová: Ako si vychovať brata)

11. Určte **typ rozprávania** v ukážke č. 2.

12. Zaraďte ukážku č. 2 k príslušnému **literárnemu druhu**.

13. Podčiarknutá veta v ukážke č. 2 je z hľadiska **obsahu**:

- A) opytovacia veta
- B) rozkazovacia veta
- C) oznamovacia veta
- D) oznamovacia veta vo forme zvolania

14. Ktorým **slovným druhom** je hrubo vyznačené slovo v ukážke č. 2?

15. Podstatné mená v slovách a slovných spojeniach *okolo maľovaného vajca*, *v konečnom dôsledku*, *Fero*, *istotu* **sa skloňujú podľa vzorov** v možnosti:

- A) mesto, dub, hrdina, žena
- B) srdce, dub, hrdina, ulica
- C) mesto, dub, chlap, ulica
- D) srdce, dub, chlap, žena

16. Z ukážky č. 2 vypíšte **privlastňovacie zámeno**.

17. V ktorej možnosti sú všetky slovesá v **dokonavom vide**?

- A) obskakoval, usmieval, skončíte, poprosili
- B) zahráli, klamú, prebudí, radím
- C) oklameš, naučil, poprosili, zahrám
- D) pokrikujú, ukazoval, dovoľia, berieme

18. O vete *Nikdy ho neberte medzi svojich kamarátov*. **platí**, že:

- A) nachádza sa v nej vyjadrený podmet
- B) nachádza sa v nej priamy aj nepriamy predmet
- C) obsahuje nezhodný prívlastok
- D) slovo medzi plní funkciu vetného člena

19. Z hľadiska **členitosti** je veta *Dievčatami sa nedajte oklamať*.

- A) jednočlenná, slovesná
- B) dvojčlenná, úplná
- C) dvojčlenná, neúplná
- D) jednočlenná, neslovesná

20. Určte **druh prídavného mena** v spojení *materinský cit*.

21. Z ukážky č. 2 vypíšte jedno **vlastné podstatné meno**.

Ukážka č. 3

OPÝTALA SOM SA

Opýtala som sa
speváčikov z vŕby:
- Mňa uštipne muška,
mamičku to svrbí.

Mňa poštekli tráva,
mamička sa smeje.
Tak čo sa to s tými
mamičkami deje?

Mne ochorie hlávka,
mamka za mňa plače.
Keď ja bývam rada,
ona ešte radšej.

Ja ostanem sama,
mama sa mi bojí.
Ako je to všetko,
vtáčikovia moji?

(zdroj: Milan Rúfus: Studnička)

22. Vyberte tvrdenie, ktoré **neplatí** o ukážke č. 3.

- A) báseň má 4 strofy, 16 veršov
- B) v básni nie je prerývaný rým
- C) báseň je napísaná sylabickým veršovým systémom
- D) báseň nie je písaná formou sonetu

23. V básni sa nachádza pomenovanie jedného z rodičov v rôznych podobách. Vypíšte len **neutrálne slovo (bez citového zafarbenia)**.

24. Označte možnosť, v ktorej sa nachádza **metonymia**.

- A) mňa uštipne muška
- B) mne ochorie hlávka
- C) mňa poštekli tráva
- D) ja ostanem sama

25. Z ukážky č. 3 vypíšte slovo so **slabikotvorným r**.

26. Od slova *hlávka* **vytvorte**:

- a) G pl.
- b) N pl.
- c) I pl.
- d) D sg.

27. Z poslednej strofy ukážky č. 3 **vypíšte:**

- a) zdobneninu
- b) zvrtné sloveso
- c) privlastňovacie zámeno
- d) všetky interpunkčné znamienka

28. Vyberte tvrdenie, ktoré **vyplýva z** ukážky č. 3:

- A) nie všetky mamy sú rovnaké
- B) speváčikovia z vŕby vedia odpoveď
- C) speváčikovia sú vtáčikovia
- D) matka je príliš citlivá, preto stále plače

29. V ukážke č. 3 je **správanie mamičky** k svojmu dieťaťu:

- A) empatické
- B) efektívne
- C) asertívne
- D) agresívne

30. Z hrubo vyznačenej časti ukážky č. 3 vypíšte **prisudzovací sklad**.

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 47 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2022/2023

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST B 2

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh.**

Na vypracovanie testu máte **60 minút.**

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšte rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkkene, dĺžne a bodky. Číslovky vypíšte slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Ukážka č. 1

Janko Kráľ- Orol

Keby ja bol orol vták,
vyletel bych nad oblak,
zaplieskal bych krídlami
nad našimi Tatrami.

Tatra, pusté doliny,
ja váš vtáčik rodinný,
jak prst osamotený,
letím v blesku, hrmení!

Hrôza desí celý svet —
horký, ťažký je môj let,
víchrice ma zrážajú,
perká zo mňa padajú.

1. Autor ukážky č. 1 **patrí** do obdobia:
A) realizmu B) romantizmu C) literárnej moderny D) súčasnej literatúry
2. Ktorý z autorov **tvoril v rovnakom období** ako Janko Kráľ?
A) Martin Kukučín B) Andrej Sládkovič C) Jozef Gregor Tajovský D) Ivan Krasko
3. Štúrovci vo svojej tvorbe **často čerpali**:
A) z mýtov B) z legiend C) z ľudovej slovesnosti D) z gréckych báji
4. Autor básne v prvej strofe ukážky č. 1 **túži** po
A) láske B) slobode C) živote D) smrti
5. Zaradiťte ukážku č. 1 do **literárneho druhu**.
6. Určte **druh rýmu**, ktorý je použitý v ukážke č. 1. Napíšte aj jeho **schému**.
7. Pomenujte **podčiarknutý** básnický prostriedok.
8. Z druhej strofy ukážky č. 1 vypíšte všetky slová, v ktorých je **slabikotvorná spoluhláska**.
9. Z ukážky č. 1 vypíšte **vokalizovanú predložku**.

Ukážka č. 2

Filip Rožek- Gump, ktorý naučil Pudi žiť (úryvok)

Vybehol som rýchlo a radšej som sa už neotočil. Striedal som úzke a široké cesty, les a polia, no cez dediny som nebežal. Nevedel som, kadiaľ mám utekať, ale niekde vnútri som cítil, že tá cesta je správna. Keď som bol od dievčat a od Maxa poriadne ďaleko, dobehol som na veľkú cestu, po ktorej jazdili autá. Ľahol som si ku kameňu a pozoroval nebo. Po dlhom čase som videl preletieť kométu a ďalšiu, a ďalšiu. Táto cesta bola správna a toto znamenie mi to potvrdilo.

Už iba chvíľka chýbala, kým sa zapálilo nebo, a vtedy som sa zobudil. Počkal som, kým sa nado mnou nerozsvieti, a vybral som sa po tej asfaltovej ceste. Prešiel som hodný kus a zrazu som to začítil. Pach mäsa, krvi...nasal som tú vôňu hlboko dovnútra a v bruchu mi zaškválo. Potom som na zemi zbadal kvapky krvi drobné ako koráliky, ktoré sa ako stopa ťahali po ceste. Šiel som za nimi a v rovine vedľa cesty som uvidel roztrasenú chlpatú guľku. Zrazený malý zajac, ktorý asi nemá dobré ráno.

10. Uveďte, aký **slohový postup** je uvedený v ukážke č. 2.
11. Napíšte vhodné **synonymum** podčiarknutého slova v ukážke č. 2.
12. Napíšte **G plurálu** od slova *mäso*.
13. Uveďte číslom, koľko **jednoduchých viet** je v prvom odseku ukážky č. 2.
14. Aké typy viet podľa **modálnosti/obsahu** prevládajú v ukážke č. 2 ?
15. Určte **slovné druhy** v uvedenej vete: *Potom zbadal červené kvapky*. Pri odpovedi dodržiavajte poradie slov.
16. Uveďte, čo **majú** spoločné slovesá *neotočil sa*, *zobudil sa*, *ťahali sa*?
A) osobu B) číslo C) dokonavý vid D) slovesá sú zvrtné

Ukážka č. 3

Na úrodných brehoch Moravy a Nitry sa rozkladali kniežatstvá, z ktorých Mojmír a Pribina v 833. roku vytvorili Veľkomoravskú ríšu. Na jej území šíрили kresťanstvo franskí kňazi. Usilovali sa získať rozhodujúci vplyv pre Franskú ríšu. Preto sa knieža Rastislav rozhodol pozvať učencov z Byzancie, aby na Veľkej Morave šíрили kresťanstvo v slovanskej reči. S bratmi Konštantínom a Metodom prišla aj hlaholika, prvé písmo Slovienov. Vďaka nej vznikli prvé literárne diela, preklady, báseň Proglas a životopis obidvoch misionárov. So svojimi učeníkmi sa zaslúžili o rozvoj kultúry, vzdelanosti, jazyka a literatúry. Viaceré názory museli vysvetľovať až pred rímskym pápežom. Boli úspešní. Staroslovienčina sa stala jazykom rovnocenným latinčine, gréčtine a hebrejčine. Veľkomoravskú ríšu možno preto považovať za kolísku stredoeurópskej civilizácie.

17. Napíšte **pravopisne správne** pomenovanie obyvateľky, obyvateľa a obyvateľstva *Grécka*.
18. Vysvetlite **pravopis í** v slove *franskí kňazi*.
19. Napíšte, aký druh vety z hľadiska **členitosti predstavuje** podčiarknutá veta v ukážke č. 3.

20. Vypíšte slová, pri ktorých dochádza **k spodobovaniu**: *zblížovať sa, vzpínali sa, kamenný, zákaz, vľavo, odvaha, ľahkosť, priateľ, včela*

Ukážka č. 4

Rudyard Kipling – Kniha džunglí

Zákon džungle, ktorý nikdy nič bez dôvodu nenariaďuje, zakazuje zverom zabiť človeka, iba keby chceli ukázať mláďatám, ako sa zabíja, aj to len mimo lovisk svojej svorky alebo plemena. Pravou príčinou tohto zákazu je, že po usmrtení človeka dohrnie sa skôr či neskôr niekoľko bielych ľudí na slonoch s puškami a niekoľko sto hnedých ľudí s gongmi a faklami. A potom všetci v džungli trpia. Zvery medzi sebou si však zákaz vysvetľujú tým, že človek je najslabší a najbezmocnejší tvor a že by im to neslúžilo ku cti, keby ho napadli. Okrem toho sa povráva – a to je pravda – že ľudožravé zvery oprašivejú a že im vypadajú zuby.

21. Ktoré tvrdenie **nevyplyva** z ukážky č. 4?

- A) Zákon džungle zakazuje v akomkoľvek prípade zabiť človeka.
- B) Ľudožravé zvery sú chorľavejšie.
- C) Zvieratá môžu zabiť človeka, aby ukázali mláďatám, ako sa zabíja.
- D) Zvieratá majú zakázané zabíjať ľudí, aby potom ľudia nezačali loviť ich.

22. Vyberte možnosť, v ktorej je veta napísaná **pravopisne správne**:

- A) So starou mamou a Mišom cestujeme slovenskou krajinou z Nitry do Banskej Štiavnice.
- B) V júni otvárajú v Tatranskej Lomnici nové Tatranské chodníky na turistickú letnú sezónu.
- C) So starou mamou a Mišom cestujeme Slovenskou krajinou z Nitry do Banskej Štiavnice.
- D) V Júni otvárajú v Tatranskej Lomnici nové tatranské chodníky na turistickú letnú sezónu.

Ukážka č. 5

Premenlivá, cez deň zväčšená oblačnosť. Početné prehánky, ktoré budú aj v nižších polohách snehové. Teplota vzduchu cez deň 2 až 7 stupňov, na severe a východe okolo nuly. Vietor prevažne severný, s rýchlosťou 6 až 7 m/s.

23. Ukážka č. 5 predstavuje **slohový útvar/žáner**:

- A) oznámenie
- B) výklad
- C) opis
- D) správu

24. K útvarom z úlohy 23 priradiť **slohové postupy**:

- a -
- b -
- c -
- d -

25. Vyberte vetu typickú pre **hovorový štýl**:
- A) I zaumienil si Pribina, že si svoju krajinu tak múdro usporiada, aby mal každého služobníka poruke.
 - B) Lexikológia je jazykovedná disciplína o slovách a slovnej zásobe.
 - C) Keď som prechádzal okolo paneláka, mal som akýsi nepríjemný pocit.
 - D) Dňa 2. júna sa o 16. hodine bude konať koncert žiakov umeleckej školy.
26. Určte druh a poradie **vetných členov** zodpovedajúcich nasledujúcej vete: *Auto zastavili policajti na ceste prvej triedy.*
- A) podmet, prísudok, predmet priamy, predmet nepriamy, prívlastok zhodný, prívlastok nezhodný
 - B) podmet, prísudok, predmet priamy, príslovkové určenie miesta, prívlastok zhodný, predmet nepriamy
 - C) predmet priamy, prísudok, podmet, predmet nepriamy, prívlastok zhodný, predmet nepriamy
 - D) predmet priamy, prísudok, podmet, príslovkové určenie miesta, prívlastok zhodný, nezhodný prívlastok
27. Ktoré z nasledujúcich slov sa **nevzťahuje** na poéziu?
- A) recitácia
 - B) strofa
 - C) dramaturg
 - D) básnik
28. Doplňte správny tvar osobného **zámena oni/ony**.
- a) Deti sa v tichosti hrali, majú svoje pravidlá hry.
 - b) Chlapcom chýbala smelosť,sa báli prihlásiť do súťaže.
29. Vyberte správnu **väzbu predložky**:
- A) Ak súhlasíš, zajtra prídem po teba.
 - B) Nechod' pre Ondreja!
 - C) Prišla neskoro, bolo za päť minút dvanásť.
 - D) Za akým účelom ste k nám prišli?
30. Ktorý **slovník** by ste použili, aby sa v texte neopakovali rovnaké výrazy?